

**UJEDINJENE
NACIJE**

Međunarodni sud za
krivično gonjenje osoba
odgovornih za teška kršenja
međunarodnog humanitarnog prava
počinjena na teritoriji
bivše Jugoslavije od 1991. godine

Predmet br. IT-95-5/18-T
Datum: 29. oktobar 2013.
Original: Engleski

PRED PRETRESNIM VIJEĆEM

U sastavu: sudija O-Gon Kwon, predsjedavajući
sudija Howard Morrison
sudija Melville Baird
sudija Flavia Lattanzi, rezervni sudija

Sekretar: g. John Hocking

Odluka od: 29. oktobra 2013.

TUŽILAC

protiv

RADOVANA KARADŽIĆA

JAVNO

**ODLUKA PO ZAHTJEVU OPTUŽENOG ZA DODATNO VRIJEME ZA IZVOĐENJE
DOKAZNOG POSTUPKA I PO ZAHTJEVU ZA PONOVRNO POZIVANJE SVJEDOKA
ODBRANE**

Tužilaštvo

g. Alan Tieger
gđa Hildegard Uertz-Retzlaff

Optuženi

g. Radovan Karadžić

Branilac u pripravnosti

g. Richard Harvey

OVO PRETRESNO VIJEĆE Međunarodnog suda za krivično gonjenje osoba odgovornih za teška kršenja međunarodnog humanitarnog prava počinjena na teritoriji bivše Jugoslavije od 1991. godine (dalje u tekstu: Pretresno vijeće) rješava po "Zahtjevu za ponovno pozivanje svjedoka odbrane", koji je optuženi podnio 16. oktobra 2013. godine (dalje u tekstu: Zahtjev za ponovno pozivanje) i po zahtjevu u "Dopunskom podnesku odbrane na osnovu pravila 65ter", koji je optuženi podnio 18. oktobra 2013. godine (dalje u tekstu: Zahtjev), te ovim donosi odluku u vezi s tim.

I. Kontekst i podnesci

1. U Zahtjevu za ponovno pozivanje optuženi traži da ponovo pozove 46 svjedoka odbrane da svjedoče u vezi s tačkom 1 Treće izmijenjene optužnice (dalje u tekstu: Optužnica).¹ U Zahtjevu optuženi traži dodatnih 100 sati za svoj dokazni postupak kako bi mogao pozvati 137 svjedoka da svjedoče u vezi s tačkom 1 Optužnice.²

2. U ovom kontekstu Vijeće podsjeća na to da je 28. juna 2012. godine, na osnovu pravila 98bis Pravilnika o postupku i dokazima Međunarodnog suda (dalje u tekstu: Pravilnik), donijelo odluku po zahtjevu optuženog za oslobađajuću presudu i oslobodilo optuženog optužbe za genocid u sedam opština u Bosni i Hercegovini (dalje u tekstu: Opštine) po tački 1 Optužnice, zaključivši, između ostalog, sljedeće:

Nakon što je pregledalo dokaze prihvaćene u ovom predmetu u odnosu na tačku 1, Vijeće zaključuje da nema dokaza, čak i ako im se prida najveća težina, koji bi mogli potkrijepiti oslobađajuću presudu za genocide u opštinama kako je navedeno u članu 4(3) Statuta.³

3. Tužilaštvo je 11. jula 2012. godine podnijelo "Najavu žalbe na oslobađajuću presudu na osnovu pravila 98bis", a 24 septembra 2012. godine podnijelo je na povjerljivom osnovu "Žalbeni podnesak tužilaštva u vezi s pravilom 98bis", čija je javna verzija podnesena 25. septembra 2012. godine (dalje u tekstu, zajedno Žalba tužilaštva).

¹ Zahtjev za ponovno pozivanje, par. 1. Vijeće napominje da je 28. oktobra 2013. godine podnijelo "Zahtjev za odobrenje da prekorači propisani broj riječi: Zahtjev za ponovno pozivanje svjedoka odbrane" (dalje u tekstu: Zahtjev optuženog za prekoračenje broja riječi), u kojem traži da u Zahtjevu za ponovno pozivanje prekorači propisani broj riječi od 3.000. Tužilaštvo je 28. oktobra 2013. godine putem *e-maila* obavijestilo Vijeće da ne želi da odgovori na zahtjev. Mada je poželjno da se prekoračenje propisanog broja riječi zatraži prije dostavljanja ovakvog podneska, Vijeće smatra da u o ovim izvanrednim okolnostima može odobriti ovaj zahtjev.

² Zahtjev, par. 2, gdje se navodi da optuženi namjerava da pozove 46 svjedoka koji su već svjedočili, uz 91 novog svjedoka.

³ T. 28769 (28. juni 2012.).

4. Vijeće 19. septembra 2012. godine optuženom odobrilo 300 sati za izvođenje dokaza u odnosu na tačke 2 do 11 Optužnice.⁴ Izvođenje dokaza odbrane počelo je 16. oktobar 2012. godine, kada je prvi svjedok dao svoj iskaz.⁵

5. Dana 11. jula 2013. godine, desetak mjeseci pošto je optuženi počeo s izvođenjem dokaza, Žalbeno vijeće je izreklo Presudu po Žalbi tužilaštva, poništilo oslobađajuću presudu koju je optuženom izreklo Vijeće po tački 1, te vratilo na snagu optužbe po toj tački protiv optuženog.⁶

6. Vijeće je 2. avgusta 2013. godine optuženom naložilo da na osnovu pravila 65ter Pravilnika podnese revidirani spisak svjedoka i da u njega unese svjedoke relevantne za tačku 1.⁷ Optuženom je 18. oktobra 2013. godine zajedno sa Zahtjevom podnio svoj revidirani spisak svjedoka (daje u tekstu: Revidirani spisak svjedoka).⁸

7. Vijeće je 21. oktobra 2013. godine tužilaštvu naložilo da najkasnije do 23. oktobra 2013. godine podnese hitni odgovor na Zahtjev⁹ Tužilaštvo je 23. oktobra 2013. godine podnijelo “Odgovor Karadžića na zahtjev za 100 dodatnih sati ” (dalje u tekstu: Odgovor), u kojem se usprotivilo Zahtjev. Tužilaštvo navodi da je Zahtjev nerazuman budući da nije opravdano da optuženi za jednu tačku Optužnice traži trećinu vremena više od onog koje mu je dodijeljeno za tačke 2 do 11 Optužnice,¹⁰ naročito s obzirom na prirodu predloženih dodatnih dokaza.¹¹ Međutim, tužilaštvo se ne protivi “skromnom” povećanju vremena koje je optuženom odobreno za izvođenje dokaza “s obzirom na trenutak u kojem su optužbe iz tačke 1 vraćene na snagu”.¹²

8. Isto tako, tužilaštvo je 23. oktobra 2013. godine podnijelo “Odgovor tužilaštva na Karadžićev zahtjev za ponovno pozivanje svjedoka odbrane” (dalje u tekstu: Odgovor na Zahtjev za ponovno pozivanje”), kojim se protivi Zahtjevu za ponovno pozivanje zbog toga što se on “svodi na prijedlog da se nepotrebno produži suđenje radi izvođenja dokaza koji to očigledno ne opravdavaju”.¹³

⁴ Odluka u vezi s vremenom dodijeljenim optuženom za vođenje dokaznog postupka, 19. septembar 2012. godine (dalje u tekstu: Odluka u vezi s vremenom), par. 12, 14.

⁵ V. T. 28882 (16. oktobar 2012.).

⁶ *Tužilac protiv. Karadžića*, predmet br. IT-95-5/18-AR98bis.1, Presuda, 11. juli 2013. godine (dalje u tekstu: Presuda po žalbi), par. 117.

⁷ Odluka po zahtjevima optuženog za razdvajanje tačke 1 I odgodu izvođenja dokaza odbrane, 2. avgust 2013. godine, par. 25(d).

⁸ Dopunski podnesak odbranu na osnovu pravila 65ter, 18. oktobar 2013. godine, povjerljivi Dodatak H.

⁹ Nalog Vijeća uputo je sudski savjetnik putem *e-maila*.

¹⁰ Odgovor, par. 1, 9.

¹¹ Odgovor, par. 3–8.

¹² Odgovor, par. 9.

¹³ Odgovor na Zahtjev za ponovno pozivanje, par. 1. Vijeće primjećuje da je tužilaštvo 21. oktobra 2013. godine podnijelo “Zahtjev tužilaštva za prekoračenje propisanog broja riječi u Odgovoru na Karadžićev zahtjev za ponovno pozivanje svjedoka odbrane. Odluku Vijeća da odobri zahtjev za prekoračenje propisanog broja riječi uputio je stranama u postupku *e-mailom* sudski savjetnik 22. oktobra 2013. godine.

II. Diskusija

9. Vijeće podsjeća na to da ga član 20(1) Statuta Međunarodnog suda (dalje u tekstu: Statut) obavezuje da osigura da suđenje optuženom bude pravično i ekspeditivno. Član 21(4)(e) Statuta predviđa da optuženi ima pravo da se “svjedoci odbrane dovedu i ispituju pod istim uslovima kao i svjedoci koji ga terete”. Osim toga, pravilo 73ter(E) Pravilnika predviđa da “[n]akon što je saslušalo odbranu, pretresno vijeće određuje vrijeme koje će odbrana imati na raspolaganju za izvođenje dokaza”. Na kraju, pravilo 73 ter(F) predviđa da “[z]a vrijeme suđenja pretresno vijeće može odobriti zahtjev odbrane za dodatno vrijeme za izvođenje dokaza ako je to u interesu pravde”.

10. Prilikom razmatranja količine dodatnog vremena koje je potrebno da bi optuženi izveo svoje dokaze Vijeće je imalo na umu sljedeće faktore. Prvo, prije početka izvođenja njegovih dokaza optuženom je odobreno 300 sati za izvođenje dokaza po tačkama 2 do 11. Prema tački 1 optuženi se tereti s krivičnom odgovornošću za genocid u Opštinama. Međutim, Vijeće primjećuje da se tačke 3 do 9 Optužnice takođe odnose, između ostalog, na inkrimisana krivična djela počinjena u Opštinama, koje prema navodima tužilaštva čine *actus reus* genocida po tački 1. Pošto je već pozvao velik broj svjedoka relevantnih za ta djela, optuženi je izveo značajnu količinu dokaza relevantnih za tačku 1 u 300 sati koji su mu odobreni, a od kojih mu je preostalo još otprilike 67 sati.¹⁴ Shodno tome, vraćanje na snagu tačke 1 Optužnice, mada u poodmakloj fazi izvođenja dokaza odbrane, ne znači da optuženi treba iznova početi svoj dokazni postupak po ovoj tački.

11. Drugo, Vijeće ponovo naglašava bojazni koje je izrazilo u niz prilika u vezi sa relevantnošću i repetitivnom prirodom očekivanih iskaza velikog broja budućih svjedoka.¹⁵ Vijeće ne vidi kako je veliki broj svjedoka u vezi s tačkom 1 Optužnice u Revidiranom spisku svjedoka uopšte relevantan za tu tačku.¹⁶ Vijeće je mišljenja da optuženi nije pažljivo uzeo u obzir ponovljene smjernice Vijeća o potrebi da fokusira svoju odbranu. Vijeće uz to smatra da je Zahtjev za još 100 sati za tačku 1 izuzetno nerazuman budući da je tužilaštvo imalo na raspolaganju 300 sati da izvede sve svoje dokaze po tačkama 1 do 11 Optužnice, a da bi se odbrana optuženog u ovoj fazi postupka trebala usredotočiti na pitanje na specifične namjere za krivična djela koja su prema navodima Optužnice počinjena u pomenutim Opštinama.

12. Uprkos tome, uzimajući u obzir poodmaklu fazu postupka u kojoj je tačka 1 Optužnice ponovo vraćena na snagu, zbog čega je optuženi morao prilagoditi svoj dokazni postupak, Vijeće

¹⁴ Izvještaj o korištenju vremena na suđenju, 5. avgust 2013. godine.

¹⁵ T. 30895–30896 (4. decembar 2012.); Odluka u vezi s vremenom, par. 11; T. 28790–28794 (3. septembar 2012.).

¹⁶ Vijeće upućuje, na primjer, na KW178, KW327, KW591, KW634, KW642, KW655, KW657 i KW668.

smatra da je opravdano odobriti dodatno vrijeme. S obzirom na gore navedeno, to jest da je optuženi već izveo mnogo dokaza relevantnih za tačku 1 Optužnice i pomenute Opštine i da bi se njegovi dokazi po toj tački trebali usredotočiti na pitanje postojanja specifične namjere koja je uslov za genocid, Vijeće smatra da je primjereno u ovim okolnostima optuženom uz 300 sati koji su mu već odobreni, odobriti još 25 sati za izvođenje dokaza po tački 1. U to vrijeme uračunato je glavno ispitivanje koje će voditi optuženi, kao i eventualno dodatno ispitivanje njegovih svjedoka.

13. Na kraju, što se tiče Zahtjeva za ponovno pozivanje, Vijeće je razmotrilo podnesak optuženog, kao i temeljitu analizu sadržaja očekivanog iskaza svakog svjedoka koju je tužilaštvo iznijelo u svom Odgovoru. Međutim, Vijeće neće u ovoj fazi postupka ograničiti broj svjedoka koje optuženi namjerava da pozove u vremenu koje mu je odobrilo Vijeće. Mada će Vijeće optuženom, prema potrebi, davati smjernice o tome šta smatra relevantnim za njegov dokazni postupak, daće mu slobodu da odluči o tome kako da na najbolji način iskoristi vrijeme koje mu je Vijeće odobrilo. Zahtjev za ponovno pozivanje se stoga odbacuje kao irelevantan.

IV. Dispozitiv

14. Shodno tome, Vijeće na osnovu članova 20 i 21 Statuta i pravila 73 *ter*(F) Pravilnika, ovim:
- a) djelimično **ODOBRAVA** Zahtjev i **NALAŽE** da optuženi dobije 25 dodatnih sati za izvođenje svojih dokaza;
 - b) **ODBIJA** Zahtjev u svim ostalim aspektima;
 - c) **ODOBRAVA** Zahtjev optuženog za prekoračenje propisanog broja riječi; i
 - c) **ODBACUJE** Zahtjev za ponovno pozivanje kao irelevantan.

Sastavljeno na engleskom i francuskom jeziku, pri čemu je mjerodavna verzija na engleskom.

/potpis na originalu/
sudija O-Gon Kwon
predsjedavajući

Dana 29. oktobra 2013.
U Hagu,
Nizozemska

[pečat Međunarodnog suda]